

Gemensam lokal lägesbild för Skarpnäcks stadsdelsområde

Uppdaterad december 2021

Lokalpolisområde Globen, Skarpnäcks Stadsdelsförvaltning,
Trafikförvaltningen och Utbildningsförvaltningen

Innehåll

Lägesbild.....	2
Sammanfattning lokal lägesbild	2
Inledning.....	3
Syfte.....	3
Källor.....	4
Beskrivning av stadsdelsområdet.....	4
Beskrivning av lokalpolisområdet.....	7
Beskrivning av brottsligheten.....	8
Beskrivning av tryggheten	12
Prioriterade samverkansområden.....	17
Stadsövergripande prioriterade samverkansområden	17
Sammantagen bedömning av lokal lägesbild.....	23

Lägesbild

Sammanfattning lokal lägesbild

Denna lägesbild har gemensamt tagits fram av lokalpolisområde Globen, Skarpnäcks stadsdelsförvaltning, utbildningsförvaltningen och trafikkontoret. Skarpnäck stadsdelsområde består av nio stadsdelar och har en befolkningmängd på cirka 46 500.

I Skarpnäcks stadsdelsområde finns inga områden som är klassade som utsatta områden. Tryggheten överlag i stadsdelsområdet har under flera år ökat. Lägesbilden visar att otrygghet och anmälda brott i stadsdelsområdet är högre i vissa områden. Stadsdelarna Bagarmossen och Skarpnäcksfältet har under flera år varit områden där brottsaktiviteten är högre och tryggheten är lägre än i andra områden. I övriga områden är trygghet och brottslighet mer föränderlig. Under det senaste året har Hammarbyhöjden och Kärrtorp utmärkt sig. Trygghetskänslan i Kärrtorp har bl.a. påverkats av provskjutningar som har ägt rum både på Nytorps gärde och Kärrtorps IP.

Misshandel och personrån är brottsområden kopplade till otryggheten i stadsdelsområdet. Många av stadsdelsområdets unga känner oro kring detta enligt Stockholmsenkäten. Statistik visar att våld i offentlig miljö och brott i nära relation ökat. Antalet anmälda narkotikabrott i stadsdelsområdet har konstant ökat under de tre senaste mätperioderna. Skarpnäcks stadsdelsområde har över tid haft ett högt antal anmälda brott men ser ut att hamna på samma nivå sista mätåret. När det kommer till just narkotikabrott är det värt att nämna att statistiken över anmälda brott endast visar polisiärt egeninitierade ärenden. Det betyder i korthet att det inte finns någon målsägande som anmäler brottet utan att polisen måste söka upp det. Anmälda narkotikabrott visar således var polisen befunnit sig i arbetet mot narkotika men inte bevisligen var det finns mest narkotika. Då polisen arbetar underrättelsebaserat kan anmälningar dock ses som en stark indikator.

Stadsdelarna Bagarmossen och Skarpnäcks gård är två områden som av polisen är klassade som öppna drogscener. Delar av den brottslighet som sker i stadsdelen kan kopplas till narkotikaförsäljning vilket även har en negativ påverkan på tryggheten.

Under 2020 drabbades världen av en pandemi som har påverkat stora delar av samhället. I samband med det har vi sett en förändring brottsligheten. Anmälningar om inbrott i bostäder har tidigare under pandemin minskat men sedan september 2021 har anmälningarna ökat markant och börjar närma sig nivåer som fanns 2019.

Vad gäller våld i nära relation har antalet anmälda brott ökat i stadsdelsområdet såväl som i Stockholms stad. Socialtjänsten möter i högre grad än tidigare våldsutsatta i ett

senare och ofta mer akut skede. Polisen har initierat ett arbete för att öka medvetenheten om våld i nära relationer, operation gryning.

Inom ramen för samverkansöverenskommelsen är huvudsakligen fokus på löpande gemensam samverkan. Vi avser fortsatt och kontinuerligt samverka och samarbeta kring barn och unga, utsatta brottsoffer samt riktat mot vissa platser i stadsdelsområdet.

De platser där öppen droghandel sker är fokusområden för gemensamma insatser såväl på såväl kort som lång sikt. Kopplat till de drogscener som finns i stadsdelsområdet sker rekrytering av yngre till kriminalitet. Genom att prioritera arbetet för att stävja detta avser vi förebygga och förhindra en utveckling till tyngre kriminalitet.

Under det kommande året kommer lokalpolisområdet och stadsdelsförvaltningens socialtjänst ha ett åtagande att i samverkan verka för tidig samordning kring våldsutsatta och våldsförövare.

Vi avser även ha en beredskap för att snabbt få till samverkan lokalt när det uppstår fenomen som skapar otrygghet eller då brottslighet och/eller störningar uppstår på specifika platser.

Inledning

Stockholms stad och Polisregion Stockholm tecknade den 4 november 2019 en övergripande samverkansöverenskommelse som gäller tills vidare. Denna ligger till grund för lokala samverkansöverenskommelser mellan Stockholms stads förvaltningar och bolag samt lokalpolisområdena.

I januari 2021 undertecknades den senaste lokala samverkansöverenskommelse. I samband med det författades en förnyad lägesbild utifrån att Polisregion Stockholm tillsammans med Stockholm Stad hade beslutade om ny struktur för lägesbilden. Innevarande lägesbild innebär vissa uppdateringar jämfört med den lägesbild som gjordes vid början av året. Lägesbilden omfattar lokalpolisområde Globen och Skarpnäcks stadsdelsområde. Den ligger till grund för prioritering av gemensamma insatser och åtgärder.

Syfte

Lägesbilden syftar till att tydliggöra lokala kopplingar till de lokala prioriterade samverkansområdena samt de stadsövergripande prioriterade samverkansområdena. Lägesbilden inkluderar vilka problemområden som kräver gemensamma åtgärder/insatser utöver linjeverksamheten.

Lägesbilden är stadens och polisens gemensamma och skrivs med anställda i respektive verksamhet som målgrupp.

Källor

- Stockholmsenkäten 2020
- Stockholms stads områdesfakta
- Stockholms stads trygghetsmätning 2020
- Stockholms stads medborgarundersökning 2021
- Grundskoleundersökningen 2021
- Skolblad Stockholm 2021
- Polisens Trygghetsmätning 2021
- Statistik och kartor från Polismyndighetens interna datasystem. Status & Hobit2.

Beskrivning av stadsdelsområdet

Geografiskt ansvarsområde

Skarpnäcks stadsdelsområde ligger i sydöstra Stockholm och består av Hammarbyhöjden, Björkhagen, Enskededalen, Kärrtorp, Bagarmossen, Skarpnäcks Gård, Orhem, Skrubba och Flaten. De tre sistnämnda består till övervägande del av naturmark och har mycket få invånare.

Befolkningsfakta

I Skarpnäcks stadsdelsområden bor cirka 46 500 invånare. Bostadsbeståndet karakteriseras av att antalet bostadsrätter är något fler än antalet hyresrätter. Stadsdelsområdets befolkning växer inte i samma takt som stora delar av Stockholm. Antalet invånare beräknas öka med cirka 1500 personer fram till 2024, vilket motsvarar 3 procent. I området planeras för cirka 7000 nya bostäder inom tre stora programområden som kommer att utveckla stadsdelsområdet och öka befolkningen på längre sikt. Fram till 2030 beräknas stadsdelsområdets befolkning öka med nära 8000 personer eller 17 procent jämfört med år 2020.

Under de närmaste åren, fram till 2024, väntas den procentuella befolkningsökningen bli störst i åldersgrupperna 19-24 år och 90- år, medan antalet förskole- och skolbarn minskar och antalet personer i arbetsför ålder ökar lika mycket som genomsnittet. Prognosen för perioden fram till 2030 visar att ökningen blir störst bland personer över 80 år samt unga vuxna. Antalet barn i förskoleålder ökar något och antalet barn i grundskoleålder minskar något.

När det gäller sociala förhållanden och livsvillkor liknar Skarpnäcks stadsdelsområde på flera sätt staden som helhet. Medelinkomsten i stadsdelsområdet är något lägre än i staden, liksom andelen utlandsfödda, medan andelen förvärvsarbetande är något högre

än i staden som helhet. Det finns stora skillnader i livsvillkor mellan stadsdelarna och ännu större mellan olika områden inom stadsdelarna. Framför allt i stadsdelarna Bagarmossen och Skarpnäcks gård är de socioekonomiska skillnaderna mellan olika områden tydliga. I dessa stadsdelar finns de mest socialt utsatta områdena inom stadsdelsområdet.

Utbildning

Det finns totalt sex kommunala grundskolor varav fyra av dessa är högstadieskolor. Det finns även sju fristående skolor geografiskt placerade i Skarpnäcks stadsdelsområde. I stadsdelsområdet finns det en kommunal gymnasieskola med cirka 450 elever samt en fristående gymnasieskola med cirka 430 elever. Av de cirka 5500 folkbokförda eleverna i grundskoleåldern går cirka 4000 i någon av de kommunala skolorna i Skarpnäcks stadsdelsområde, övriga elever går i fristående skolor alternativt i eller i kommunala skolor i andra stadsdelsområden eller kommuner.

Under perioden januari-oktober 2021 placerades 37 nyanlända elever i stadsdelsområdets kommunala grundskolor.

Antal placerade elever per stadsdel (grundskola)

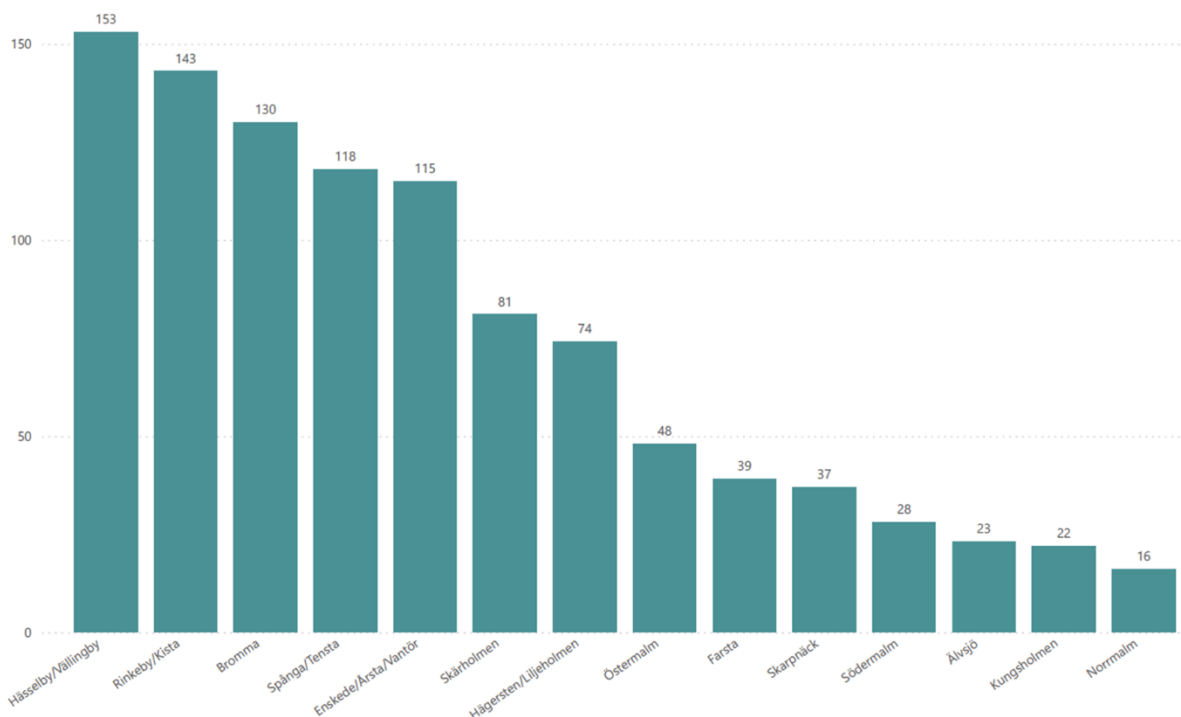

Bild 1. Antal nyanlända placerade elever per stadsdel i stadens kommunala grundskolor

Källa: Start Stockholm

Kunskapsresultat

Resultaten för de kommunala skolorna i stadsdelsområdet varierar. Alla de kommunala skolornas resultat har i genomsnitt höjts sedan 2020. Alla resultaten är dock sämre än stadens genomsnitt med undantag för behörighet i årskurs 9 där Skarpnäcks stadsdelsområde ligger högre i sitt resultat. I tabeller nedan redovisas andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram.

Meritvärde årskurs 6			Behörighet årskurs 6			Andel godkänt i alla ämnen årskurs 6		
2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
214,9	218,1	224,5	79,9	81,4	82,6	67,3	69,9	68,3

Tabell 1. Resultat årskurs 6, åren 2019–2021 för kommunala grundskolor i Skarpnäck

Meritvärde årskurs 9			Behörighet årskurs 9			Andel godkänt i alla ämnen årskurs 9		
2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
247,9	235,0	244,9	86,0	83,1	88,4	79,4	76,0	76,8

Tabell 2. Resultat årskurs 9, åren 2019–2021 för kommunala grundskolor i Skarpnäck

Källa: Verktuget 2021

Ett lågt socioekonomiskt index på en skola innebär att skolan generellt sett har gynnsamma förutsättningar för ett bra resultat. Ett högt index signalerar att skolan har mer ogynnsamma förutsättningar. Ett index på 100 är genomsnittet för Stockholms stad. Indexet beräknas utifrån invandring till Sverige och i så fall invandringsår, vårdnadshavarnas utbildningsnivå, om vårdnadshavare uppstår ekonomiskt bistånd, boende- och familjesituation (i vilken utsträckning eleven bor med en eller två vårdnadshavare). Det finns också två strukturella värden- vilket område eleven bor i och var skolan är belägen. Indexet är beräknat utifrån en statistisk modell med ovanstående variabler som kan påverka elevers skolprestationer.

Skolenhet	Socioekonomiskt index 2021
Bagarmossens skola	107
Brotorpsskolan	25
Björkhagens skola	96
Hammarbyskolan norra	37
Skarpatorpsskolan	195
Skarpnäcks skola	29

Tabell 3. Socioekonomiskt index per kommunal grundskola i Skarpnäck

Källa: Utbildningsförvaltningen, ekonomienheten

Beskrivning av lokalpolisområdet

Geografiskt ansvarsområde

Globens lokalpolisområde innefattar tre stadsdelsområden (helt eller delvis), Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Älvsjö och Skarpnäck

Medborgarlöften

Medborgarlöftena ska följas upp och ska vara utformade med aktiviteter eller effekter som är möjliga att uppnå. Löftena kan utformas på såväl kort som lång sikt.

Medborgarlöften lokalpolisområde Globen

Polisen Globen har ensidigt tagit fram Medborgarlöften. Under framtagningsprocessen har polisen tagit hänsyn till den lokala lägesbilden. Arbetet riktar sig således till hela området som tillhör lokalpolisområde Globen. I samverkan med stadsdelsförvaltningen kommer Lokalpolisområde Globen arbeta för mer moderna samt anpassade medborgarlöften för 2022 och 2023.

Insatser för att öka tryggheten

Kring kollektivtrafik, krogar och arenor är våld i offentlig miljö och personrån utpräglade problem. För att möta detta har lokalpolisområdet extra resurser under veckosluten. Denna extra resurs kallas för ”helginsatsen”. Vår målsättning är att under minst 40 av årets 52 veckor bemanna vår helginsats. Helginsatsen arbetar brottsförebyggande med bland annat krog tillsyner, kontaktsökande gentemot ungdomar samt synlighet på platser som kan upplevas som otrygga

Brott i nära relation

Polismyndigheten har en särskild insats för att förbättra arbetet mot brottslighet som sker i hemmet som benämns Initiativ Gryning. År 2019 inkom närmare 4000 polisanmälningar i region Stockholm om kvinnor som misshandlats av en närstående. Lokalpolisområdet kommer fortsätta arbetet med Initiativ Gryning. Detta genom att samverka inom Polismyndigheten för att förbättra kvaliteten vid utredningar som berör brott i nära relation.

Trygghetsvandringar

För att följa upp tryggheten inom lokalpolisområdets ansvarsområde sett till den situationella brottspreventionen i de olika stadsdelsområdena, är vår målsättning att genomföra eller delta i minst tre trygghetsvandringar inom ett kalenderår.

Beskrivning av brottsligheten

Brottsligheten i Skarpnäcks stadsdelsområde har sammanställts med uppgifter från Polismyndigheten och Stockholm Stad. Hur brottsligheten utvecklar sig inom stadsdelsområdet och hur den ter sig i stadsdelsområdets olika områden är av betydelse för prioriteringen av samverkansområden mellan Skarpnäcks stadsdelsförvaltning och Globens lokalpolisområde.

Stockholmsenkäten är en omfattande enkätundersökning som genomförs sedan 1998 och som bland annat undersöker självrapporterad brottslighet och brottsutsatthet. I resultaten från Stockholmsenkäten (2018) syntes en generellt svag nedåtgående trend av brottslighet som framförallt beror på att pojkar uppger att de begår brott i allt mindre omfattning. Denna utveckling ligger i linje med en generell trend i Sverige och bland flera övriga länder i västvärlden. Nivåskillnaderna mellan flickor och pojkar är små när det gäller lindrigare brottskategorier medan skillnaderna är betydligt större när det gäller allvarigare brott.

Stockholmsenkäten som genomfördes 2020 visar på att ungdomar i Skarpnäck utmärker sig främst gällande de frågor som handlar om brottsaktivitet och brottsutsatthet i jämförelse med ungdomar i andra stadsdelsområden och snittet för staden som helhet. På ett antal frågor visar svaren på att ungdomarna i Skarpnäck i högst utsträckning själv anger att de har begått ett antal brott och att de är mest utsatta för ett antal brott.

De brottskategorier som vi i lägesbilden tittat närmare på är våld i offentlig miljö, narkotikabrottsligheten, inbrott i bostad, brott mot äldre samt rån och våld i nära relation.

Våld i offentlig miljö

Statistik för 2021 visar att brott under kategorin ”våld i offentlig miljö” sker mest under eftermiddagarna och sena kvällar fram till midnatt. Under perioden 2017-2018 skedde det flesta av brotten under helger. Det har skiftat till att ske någorlunda jämt över veckan men fredagar sticker ut 2021.

Män är överrepresenterade som målsägande inom denna brottskategori. Oftast är gärningspersonen obekant med offret.

Av Stockholmsenkäten framgår att både pojkar och flickor i Skarpnäck anger den högsta graden att de uppfattade ordningsproblem i deras bostadsområde. Indexet gällande ordningsproblem i bostadsområdet är konstruerat av svaren på frågor om i vilken grad ungdomarna uppfattar våldsbrott i området men även vandalism, narkotikaförsäljning och berusade personer.

Av Stockholmsenkäten framgick att 76 procent av pojkar i årskurs 9 i Skarpnäck stadsdelsområde **inte** har blivit utsatta för hot eller våld vilket är lägst andel jämfört med andra stadsdelsområden. Snittet i Stockholms stad är att 82 procent. Vad gäller pojkar i gymnasiet anger enbart 70 procent att de **inte** har blivit utsatta för våld eller hot jämfört med snittet för staden på 84 procent.

I Polisens trygghetsmätning svarade 99 procent av de tillfrågade i Skarpnäcks stadsdelsområde att de **inte** varit drabbade av fysiskt våld de senaste tolv månader. Av de som svarade ja på den frågan hade 62 procent blivit drabbade av fysiskt våld på gatan, torg eller allmän plats 1 eller 2 gånger de senaste tolv månaderna.

Narkotikabrottslighet

Delar av Skarpnäcks gård och Bagarmossen är klassade som öppna drogscener av Polisregion Stockholm. Definitionen av en öppen drogscen är en geografisk, bestående plats där bruk och försäljning av narkotika sker offentligt och uppfattas som problematisk av myndigheten eller allmänheten¹. Öppna drogscener ökar otryggheten för de boende som bor i och omkring en sådan plats.

Andelen anmälda narkotikabrott har ökat över tid i stadsdelsområdet. Från januari till november 2021 har 329 narkotikabrott anmälts (innehav, bruk, överlåtelse, m.m.), det kan jämföras med 348 anmälda under 2020. En femtedel av narkotikabrotten uppdragats främst under lördagar och på tisdagar. Majoriteten av brotten har skett i Skarpnäcks gård och Hammarbyhöjden. Flaten är ett område som sticker ut gällande narkotikabrottsligheten i stadsdelen, där visar statistiken en ganska hög siffra procentuellt om man ser till antal invånare som bor området. Det som gör att Flaten ligger högt procentuellt är troligtvis att rave-fester anordnas illegalt under årets varma månader.

Eftersom narkotikabrott är en brottskategori som saknar målsägande uppdragas brotten i de flesta fall genom polisiär närvaro eller genom iakttagelser från vittnen. Det betyder att en ökad mängd av narkotikabrott på en specifik plats ofta är resultatet av polisen närvaro och polisiära ingripanden. Statistiken kan däremot visa hur polisen valt att lägga sina resurser, vilket ofta är baserat på iakttagelser från allmänhet eller andra former av underrättelser. På så vis ger statistiken en viss bild av hur narkotikabrottsligheten är utbredd, även om mörkertalet är stort.

¹ Polismyndigheten region Stockholm, Metoder för lokal samverkan kring arbetet med öppna drogscener, 2018.

Var tredje år genomför Stockholm stad en trygghetsmätning för att uppskatta den upplevda tryggheten hos invånarna i staden. På fråga om de boende upplever att det finns problem med narkotikahandel som sker öppet på gata eller torg i deras bostadsområde eller i anknytning till området, svarade 6 procent i Skarpnäcks stadsdelsområde att dessa problem finns i stor utsträckning. Detta motsvarar en dubbling av antalet som angav det som ett stort problem från mätningen som genomfördes 2017. Gällande användning av narkotika visar Stockholmsenkäten att av eleverna i 9:an uppger 20 procent av pojkarna och 13 procent av flickorna att de har använt narkotika någon gång. Motsvarande siffror för elever i andra årskursen på gymnasiet är 34 procent av pojkarna och 30 procent av flickorna. För båda årsgrupperna motsvarar detta ungefär snittet för hela stadens resultat.

Av Stockholmsenkäten framgår att 41 procent av eleverna i 9:an och 38 procent av eleverna i årskurs 2 i gymnasiet instämmer med påståendet att det finns personer som säljer narkotika i bostadsområdet. Andelen ungdomar som anger att det förekommer narkotikaförsäljning i området har ökat över tid.

Av Polisens trygghetsmätning framgår att 27 procent av de tillfrågade anger att det finns problem med narkotikahandel som sker öppet på gata eller torg där de bor inom Skarpnäcks stadsdelsområde. Året innan var siffran 24 procent. För hela Polisregion Stockholm ligger siffran på 20 procent.

Personrån

Personrån är ett brott som oftast sker under mörkare tider på dygnet. Den tidigare trenden har varit att brotten skett i anslutning till tunnelbanestationer och busstationer och på avlägsna platser. Numer tycks det ske i tätbebyggda områden och mer geografisk utspritt.

Sett till antalet anmälda brott per 1000 invånare är sannolikheten att råka ut för ett personrån låg i alla områden inom stadsdelsområdet. Rent statistiskt är sannolikheten att bli utsatt för denna typ av brott högre i ung ålder, främst mellan 15–25 år. Statistiken påvisar även att rånen sker jämt fördelat under veckans alla dagar. Personrån är ett brott som oftast sker under mörkare tider på dygnet. En trend är att brotten sker i anslutning till tunnelbanestationer och busstationer och på avlägsna platser.

Av Stockholmsenkäten uppger 22 procent av pojkarna i gymnasiet att de har känt sig allvarligt hotade och 19 procent anger att de har blivit rånade. Snittet i Stockholms stad ligger på 13 respektive 10 procent.

Bedrägeribrott mot äldre/ funktionsnedsatta

Sett till antal invånare är bedrägeribrott mot äldre och funktionsnedsatta låg i Skarpnäcks stadsdelsområde. I Skarpnäcks stadsdelsområde har det dock skett en markant ökning av bedrägeribrott mot äldre och funktionsnedsatta från perioden 2017-2018 och 2018/2019, då antalet anmälningar ökade från 4 till 27. Från perioden 2018/2019 och 2019/2020 minskade antalet anmälningar till 21 för att öka igen till 40 anmälningar under 2021. Skarpnäcks gård och Hammarbyhöjden har flest antal drabbade med 16 respektive 11 anmälningar.

Av Polisens trygghetsmätning framgår att 4 procent av invånarna i Skarpnäcks stadsdelsområde som är 65 år och äldre varit utsatta för bedrägeri vilket är en högre siffra jämfört med året innan, då 2 procent i samma ålderskategori hade varit utsatta för bedrägeri. Siffran för Polisregion Stockholm är 4 procent.

Inbrott i bostad (ej fritidshus)

Under 2017 och 2018 skedde det många inbrott i Skarpnäcks stadsdelsområde. Det har sedan dess skett en minskning med nästan 50 procent avseende inbrott i bostad. Det är en förändring till det bättre som märks över hela staden. Minskningen av bostadsinbrott kan bero på pandemin som medförde att fler personer arbetade hemifrån. En annan orsak till minskningen kan ha att göra med att Sverige beslutade att stänga sina landsgränser och införde in- och utreserestriktioner, vilken var en försvårande omständighet för utländska ligor som ägnar sig av stölder att verka i landet.

Mellan 2017–2019 skedde de flesta inbrott i bostad under vardagar. Under 2020 begicks flest inbrott på helger, det ändrades under 2021 då flest inbrott begicks på tisdagar, onsdagar och torsdagar. Efter att pandemirestriktionerna lättade under september 2021 har antal inbrott i bostad ökat markant.

Av Polisens trygghetsmätning för 2021 framgår att 9 procent av de tillfrågade i Skarpnäcks stadsdelsområde har varit drabbade av stöld i bostaden. Året innan var siffran 11 procent för hela stadsdelsområdet.

Brott i nära relation

Brott i nära relation har varit ett brott som oftast begåtts under kvälls- och nattetid. Under 2020 skedde en förändring på så sätt att flera av brotten i nära relation begicks dagtid, det är en trend som hållit i sig under 2021. Andelen anmälda brott i nära relation har under hela den undersökta perioden inte haft några större avvikelser sett till hela stadsdelen. Mellan 2019 och 2020 skedde en ökning av anmälda brott i nära relation i Hammarbyhöjden och i Björkhagen. Under 2021

ökade anmälningar i nästan samtliga stadsdelar i Skarpnäcks stadsdelsområde med undantag för Bagarmossen.

Relationsvårdsteamet inom socialtjänsten i Skarpnäcks stadsdelsförvaltning hade under innevarande år från januari till och med 15 november haft kontakt med kontakt med 128 vilket motsvarar 3 fler än under hela 2020. 30 av dessa personer tillhörde en särskilt utsatt grupp utöver själva våldsutsattheten. I 9 av fallen har det förekommit en hedersrelaterad problematik. Mellan åren 2019 och 2020 var det också ett ökat ärendeflöde. Bedömning som gjordes förra året kvarstår. Det ökade inflödet bedöms delvis bero på ökad informationsspridning om att stöd finns, men även till viss del att våldet under pandemin har ökat i frekvens och allvar. Upprepat under 2020 hade relationsvårdsteamet fått kontakt med våldsutsatta först i ett skede då våldet hade eskalerat så pass att akuta insatser har behövts för att säkerställa skydd i ett initialt skede. Mönstret har varit liknande under 2021. Under 2021 har 22 vuxna och vissa medföljande barn varit placerade på skyddat boende. Under 2020 hade förvaltningens relationsvårdsteam och/ eller relationsvårdscentrum arbetat med 11 våldsutövare från stadsdelsområdet. Innevarande år har hittills (till 15 november) 8 personer som identifierar sig som våldsutövare haft kontakt med dem.

Tidigare år nådde inte stöd och insatser våldsutövare och de som kontaktades tackade samtliga nej till fortsatt kontakt. Att kontakt tas med våldsutövarna i familjerna och att de får information om stöd och behandling är en framgångsfaktor och ett led i att få våldet att upphöra.

Beskrivning av tryggheten

Stockholms stads trygghetsmätning har genomförts sedan 2008. I trygghetsmätningen har de boende i stadsdelarna fått frågor om egen utsatthet för brott, upplevd trygghet, oro och händelser i det egna bostadsområdet. Senaste trygghetsmätningen genomfördes 2020. Stockholm stad genomför årligen en medborgarundersökning. Under våren 2021 genomfördes senaste undersökningen.

Av trygghetsmätning som Stockholms stad har gjort 2020 framgår att boende i Skarpnäcks stadsdelsområde är mindre oroliga för att utsättas för brott än boende i Stockholms stad som helhet. Boende i Skarpnäcks stadsdelsområde anger i förhållande till resten av staden i lägst utsträckning att de är oroliga för att bli utsatta för brott. 7 procent av de boende i Skarpnäcks stadsdelsområde anger att de under de senaste åren har varit oroliga varje dag eller flera gånger i veckan för att utsättas för brott. I Stockholm som helhet är motsvarande siffra 9 procent.

Av de svarande i stadsdelsområden uppgav 5 procent att de kände sig mycket otrygga eller går inte ut alls på kvällen i området där de bor. Snittet för staden är 10 procent. Sedan 2008 har andel som anger att de känner sig otrygga sjunkit i stadsdelsområdet som helhet och i alla områden förutom i två av stadsdelsområdets områden. I Enskedalen angav 8 procent att de var mycket oroade eller inte alls gick ut kvällarna på grund av denna oro (jmf med 2 procent år 2017). Motsvarande siffra för Kärrtorp var 11 procent år 2017.

Under de senaste fem trygghetsmätningarna mellan åren 2008 och 2020 har antalet personer i stadsdelsområdet som är oroliga för att utsättas för brott succesivt sjunkit från 10 procent till den nuvarande nivån på 7 procent. På följdfrågan om de är oroliga för att utsättas för brott i det egna bostadsområdet svarar 5 procent av de som bor i Skarpnäcks stadsdelsområde att är oroade varje dag eller flera dagar i veckan jämfört med snittet i staden på 7 procent.

I Stockholmsenkäten svarade 82 procent av pojkar i årskurs 2 på gymnasiet att de känner sig ganska eller mycket trygga om de går ut ensamma sent en kväll i området. 68 procent av flickorna i 2:an på gymnasiet anger att de känner sig ganska eller mycket trygga.

Motsvarande siffror för enbart stadsdelsområdets ungdomar visar att 62 procent av flickorna känner sig ganska eller mycket trygga, vilket är aningen under snittet för staden. 65 procent av pojkarna känner sig ganska eller mycket trygga vilket är den lägsta andelen jämfört med jämnåriga pojkar i andra stadsdelsområden.

På fråga i trygghetsmätningen om oro för att utsättas för brott på väg hem på kvällen/natten svarar 10 procent av samtliga svarande i staden att de upplever sådan oro, jämfört med 7 procent av de svarande i Skarpnäcks stadsdelsområde. Av de som bor i Skarpnäcks gård, Kärrtorp och Enskededalen svarar dock 11 procent ja på att de känner sig oroliga för att utsättas för brott på väg hem på kvällen/natten. För dessa tre områden motsvarar även svaren en ökning i denna oro sedan förra mätningen.

I Stockholmsenkäten framgår att 33 procent av stadens flickor och 17 procent av stadens pojkar känner sig ganska eller mycket otrygga om de går ut ensam sent en kväll i området. Flickor överlag uttrycker alltså i mycket högre grad denna otrygghet sent på kvällen i sina bostadsområden. Av flickorna i Skarpnäcks stadsdelsområde anger 39 procent att de är ganska eller mycket otrygga när de går ut ensamma sent på kvällen. Det är en av de högsta andelar otrygga flickor jämfört med andra stadsdelsområden. Av resultatet framgår att 29 procent av pojkarna i Skarpnäck stadsdelsområde känner sig ganska eller mycket otrygga vilket är den högsta andelen jämfört med pojkar i andra stadsdelsområden.

I samband med att trygghetsvandringar har planerats och genomförts under året har flertalet synpunkter kommit in gällande otrygghet i förhållande till upplevd eller verklig kriminalitet på platser i närområdet. Vid samtliga genomförda trygghetsinventeringar har synpunkter kommit in gällande bland annat Nytorps gärde och områdena omkring gärdet. Synpunkterna har beskrivit att platsen upplevs som mörk men även att det vid upprepade tillfällen förekommer narkotikahandel och skjutningar på och omkring gärdet.

Skjutningar har ökat både nationellt, inom staden och i Skarpnäcks stadsdelsområde. Från januari fram till november i år (2021) har 9 s.k. provskjutningar ägt rum i stadsdelen. Provskjutningar är ett fenomen som ökat på senare år. Provskjutningar kallas de skjutningar som kriminella genomför på allmänna platser för att testa vapnets duglighet. Flest provskjutningar har skett på Nytorps gärde och Kärrtorps IP. Sett till vilka tider på dygnet provskjutningar skett i år är risken liten för att allmänheten ska råka illa ut. Dock blir effekten av dessa en ökad känsla av otrygghet.

I Polisens trygghetsmätning för 2021 ställdes frågan om invånarna i stadsdelsområdet kände sig otrygga att gå ut i sina bostadsområden kvällstid. 25 procent av invånarna i Skarpnäcks stadsdelsområde var otrygga i att gå ut kvällstid, vilket är samma siffra året innan. Siffran från Polisregion Stockholm var 24 procent. Tryggaste i stadsdelsområdet är invånarna i Enskededalen, där kände sig 17 procent av tillfrågade otrygga i att vistas ute kvällstid, året innan var siffran 26 procent vilket är också den största positiva förändring procentuellt för ett område i stadsdelsområdet. Invånarna i Kärrtorp är de som känner mest otrygga i att vara ute kvällstid där 32 procent uppgav att de känner sig otrygga tätt följd av Skarpnäcks Gård med 30 procent och Bagarmossen med 28 procent.

På fråga om invånarna i Skarpnäcks stadsdelsområde undviker platser där de bor i rädsla för att drabbas av brott svarade 43 procent att de aktivt gjorde det. På samma sätt svarade 40 procent av invånarna i Polisregion Stockholm. Högsta siffran procentuellt inom Skarpnäcks stadsdelsområde hade Skarpnäcks Gård där 51 procent av invånarna svarade att de undvek platser i rädsla att drabbas av brott tätt följd av Enskededalen med 47 procent och Bagarmossen med 44 procent. Björkhagen hade den lägsta siffran med 35 procent av invånarna som undvek platser i rädsla för att drabbas av brott.

När man ställde frågan till invånarna i Skarpnäcks stadsdelsområde om de tyckte att det var problematisk med kriminella gäng där de bor var svaret 29 procent jämfört med 22 procent för hela Polisregion Stockholm. Bagarmossen hade den högsta siffran/ andel svarande som tyckte att det var ett stort problem med kriminella gäng där 41 procent

svarade ja på frågan. Näst högsta siffran hade stadsdelarna Kärrtorp och Skarpnäcks gård där 35 procent tyckte att det var ett problem med kriminella gäng där de bor i respektive stadsdel. Lägst andel av de som svarade på frågan som upplevde att det var ett problem med kriminella gäng var invånarna i stadsdelen Hammarbyhöjden med 17 procent och Björkhagen med 19 procent.

På frågan om invånarna i Skarpnäcks stadsdelsområde är oroliga för att bli överfallna i det området de bor i svarade 38 procent ja på frågan, vilket är en minskning från året innan då siffran var 44 procent. För Polisregion Stockholm var siffran 30 procent. I Kärrtorp är invånarna mest oroliga för att blir överfallna, där 43 procent svarade ja på frågan. Året innan var siffran 52 procent. Minst oroliga för att bli överfallna i området där de bor är invånarna i Björkhagen tätt följd av Enskededalen, där svarade 34 procent respektive 35 procent ja på frågan. Förra året svarade 47 procent av invånarna i Enskededalen ja på samma fråga, det är den största minskning av alla stadsdelar i Skarpnäcks stadsdelsområde.

I den medborgarundersökning som genomfördes 2021 anger 57 procent att de känner sig trygga när de går hem på kvällarna. Det har enligt denna mätning varit en nedåtgående trend över de tre senaste åren där medborgarna i lägre mån känner sig trygga på kvällen men sett i ett längre perspektiv (10 år) är det ungefär motsvarande andel personer som anger att de känner sig trygga under kvällstid.

På frågan om det är ”tryggt att bo i min stadsdel” har det varit en positiv uppåtgående trend sedan första mätningen 2011. I år svarade 78 procent jakande på den frågan.

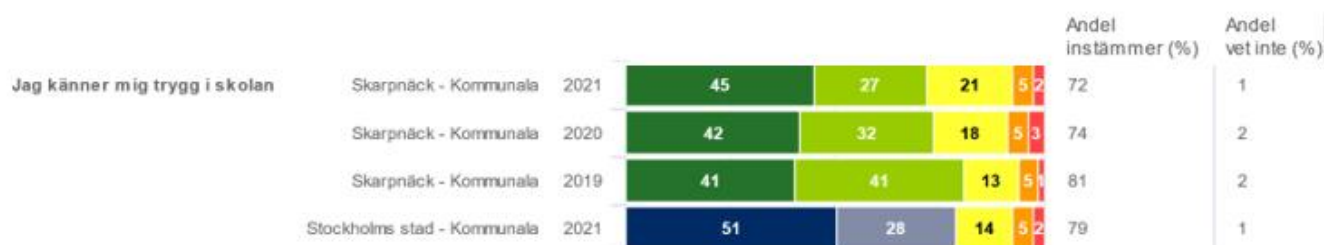
Trygghet i skolan

Enligt de elevundersökningar som genomförs i skolorna varje läsår i årskurs 2, årskurs 5 och årskurs 8 känner sig de flesta eleverna i Skarpnäck stadsdelsområde sig trygga på skolan de går i. Eleverna känner sig dock mindre trygga än sina jämnåriga i staden. Elevers känsla av trygghet i årskurs 2 har sjunkit och i årskurs 5 och 8 är känslan i stort sett oförändrad sedan 2020.

Årskurs 2

Årskurs 5

Årskurs 8

Bild 2. Upplevd trygghet i årskurs 2, 3 och 8 i de kommunala skolorna i Skarpnäck.

Källa: Grundskoleundersökning 2021

Tryggheten bland äldre

Av Stockholms stads trygghetsmätning framgår att äldre personer generellt känner sig mindre oroad än yngre personer av att vistas på vissa platser i sitt bostadshus eller dess närhet med anledning av oro att bli utsatta för brott. Däremot uppger äldre oftare än yngre personer att de känner sig mer oroliga om de går ut själva sent på kvällen i de bostadsområden där det bor och väljer oftare helt bort att gå ut på kvällstid.

Av trygghetsmätningen framgår inga specifika skillnader för de äldre som bor i Skarpnäck jämfört med äldre i staden som helhet.

Prioriterade samverkansområden

Samverkan sker idag mellan staden och polisen i en mängd olika frågor lokalt och centralt, alltifrån långsiktiga strukturer kring lokalt trygghetsarbete och krisberedskap till mer för stunden påkallade uppdrag som särskilda evenemang.

Utifrån den lokala lägesbilden identifieras lokala prioriterade samverkansområden. Därutöver lyfter den övergripande överenskommelsen tio stadsövergripande prioriterade utmaningar där samverkan är särskilt påkallad på såväl lokal som central nivå. Med utgångspunkt i den lokala lägesbilden prioriteras efter en gemensam analys inom vilka områden gemensamma åtgärder ska ske. I prioriteringen ska tas hänsyn till den tillgängliga lokala resursen samt vilka av stadens övergripande verksamheter och polisens regionala verksamheter som kan tas i anspråk. Prioriteringen beskrivs under rubriken Sammantagen bedömning av lokal lägesbild.

Stadsövergripande prioriterade samverkansområden

Riktat arbete mot avgränsade platser och utsatta områden

Lägesbild gällande arbetet mot avgränsade platser och utsatta områden finns och det pågår arbeten inom området. Se Åtgärdsplan.

Beskrivning av området: Samverkan ska utgå ifrån en analys där avgränsade platser eller områden med hög brottslighet och/eller otrygghet som kräver gemensamma åtgärder identifieras på lokal nivå. Vissa områden uppvisar en problematik som i hög grad kräver gemensamma insatser från flera samhällsaktörer för att komma till rätta med existerande problem. Ambitionen är att polisen och staden i samverkan med bl.a. civilsamhället och näringslivet ska nå målet att inte ha något särskilt utsatt eller utsatta områden inom Stockholms stad. För att nå detta krävs gemensam kraftsamling och en prioritering avseende insatser.

Kommentar:

Skarpnäcksluft innebär samverkan med skyndsamt uppmärksamma och åtgärda händelser och platser som upplevs som otrygga. Navet i samverkan är möten som hålls varannan vecka med företrädare för stadsdelsförvaltningen, lokalpolisområdet, MTR, bostadsbolag, MTR med flera, Se vidare åtgärdsplan.

Unga i risk för kriminalitet

Lägesbilden gällande arbetet med unga i risk för kriminalitet finns och det pågår arbeten inom området. Se Åtgärdsplan.

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan

Beskrivning av området: Barn och unga som riskerar att hamna i kriminalitet är en prioriterad grupp för riktade insatser. Skolan har en betydande roll som skyddsfaktor, men är i behov av en nära samverkan med socialtjänst och polis för att lyckas med uppdraget för de unga som är i riskzon att hamna i destruktivt beteende. I de lokala samverkansöverenskommelserna är det därför av särskild vikt att skolan tas med som en aktör med möjlighet att föreslå och delta i åtgärder som behövs för att förhindra att unga hamnar i kriminalitet.

Kommentar:

Stadsdelsförvaltningen påbörjade 2021 ett arbete med att inrätta en funktion för lokal samordning mot rekrytering till kriminalitet (LOSAM). Arbetet sker inom ramen för ett fyraårigt projekt. Målgruppen för arbetet är yngre tonåringar som är i riskzon för att dras in i kriminalitet. Stadsdelsförvaltningen kommer under de följande åren bedriva detta metodutvecklande projekt gemensamt Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning. Arbetet kommer ske nära ett antal initialt prioriterade skolor samt i samråd med polisen. Utsedda samordnare ska agera samordnande både för individer och för organisationerna, i ett förebyggande skede.

Upprättade former för samverkan finns kring barn och ungdomar på så väl övergripande nivå som kring individer. Socialtjänst, skola, polis och fritid samverkar återkommande genom SSPF där chefer för dessa verksamheter möts 3-4 gånger per termin. Gemensamt framtagna fokusområden styr de åtgärder som deltagande verksamheter arbetar med tillsammans. Samverkan kring individer sker bland annat genom SIP-möten där flera verksamheter deltar samtidigt för att bidra till att samordnad individuell planering görs kring barnet eller ungdomen. I det fall oklarheter uppstår i SIP-möten kan frågor lyftas till BUS-individforum. BUS står för barn i behov av särskilt stöd. Därtill samverkar socialsekreterare från socialtjänst, inom ramen för de utredningar och uppföljningar som görs på ungdomar, med de professioner som kan bidra till att beskriva barnets/ungdomens situation och öka möjligheterna för en positiv utveckling.

Utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen samverkar i det gemensamma projektet skolsociala stödteam, SST som riktar sig till elever med problematisk skolfrånvaro i årskurserna 4-9. Samverkan har inneburit att verksamheterna har ökat sina kunskaper om problematiken kring elever, vårdnadshavare och skolans vardag.

Stadsdelsförvaltningen tog under hösten 2020 fram en lokal handlingsplan för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Handlingsplanen lyfter fram 13 befintliga metoder och arbetssätt som används i förvaltningens verksamheter. I handlingsplanen finns exempel på strategisk samverkan, samverkan kring individer, arbete för tidigt upptäckt, våldspreventivt arbete samt samverkan med

civilsamhället. Metoderna och arbetssätten innebär prevention på olika nivåer och de bidrar på olika sätt till att förhindra att barn och ungdomar dras in i kriminalitet. Handlingsplanen kommer under 2022 följas upp.

Avhopparverksamhet för kriminella

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan

Beskrivning av området: Arbetet med att hjälpa avhoppare som vill lämna organiserad brottslighet eller ett kriminellt nätverk pågår både inom Polisregion Stockholm och inom Stockholms stad utifrån olika ansvarsområden och arbetssätt. Samverkan sker idag mellan de båda verksamheterna men behöver utvecklas gemensamt kring målgrupp och arbetssätt.

Kommentar:

Under 2021 pågick ett arbete i lokalpolisområdet respektive stadsdelsförvaltningen t samt i dialog mellan dessa verksamheter, i syfte att tillsammans bygga upp en struktur för samverkan för avhopparverksamheten och klargöra rollerna hos respektive myndighet.

Lokalpolisområde Globen har två avhopparsamordnare som ansvarar för det polisiära ansvarsområdet inom ramen för verksamheten. Individer aktuella för avhopparverksamheten uppmärksammas delvis av polispersonal i yttre tjänst samt av utredare i samband med polisutredningar.

Inom Skarpnäcks stadsdelsförvaltning tas ärenden emot på mottagningsenheten för en första bedömning och aktualisering av utredning utifrån de behov som framkommer hos individen och eventuella anhöriga. Biståndsbedömning görs därefter av särskilt utsedda handläggare.

Arbetet mot våldsbejakande extremism

Lägesbild gällande arbetet mot våldsbejakande extremism finns och det pågår arbeten inom området. Se särskild handlingsplan för stadens arbete mot våldsbejakande extremism. I handlingsplanen finns en specifik lägesbild avseende våldsbejakande extremism och därtill beskrivs lämpliga åtgärder.

Beskrivning av området: Stockholms stad och Polisregion Stockholm samverkar mot våldsbejakande extremism och för att stärka stadens fysiska skydd mot terrorangrepp. Arbetet specificeras genom gemensamma åtaganden i de lokala samverkansöverenskommelserna och för stadens räkning även i lokala handlingsplaner. Lokala

gemensamma lägesbilder tas fram där respektive verksamhet bidrar med sin kunskap om våldsbejakande extremism utifrån sin verksamhet. Samverkan och arbetssätt ska utvecklas med gemensamma processer där kunskaps- och informationsdelning mellan organisationerna utifrån gällande lagstiftning är en viktig punkt.

Kommentar:

Den senaste kartläggningen kring våldsbejakande extremism som stadsdelsförvaltningen genomförde under 2021 visade att det främst rapporterats in kring företeelser och personer med koppling till vit makt-miljön. Problematiken betecknas som begränsad enligt kartläggningen.

Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer

- Lägesbilden gällande arbetet med särskilt utsatta och sårbara brottsoffer finns och det pågår arbeten inom området. Se Åtgärdsplan.
- Arbeta sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan

Beskrivning av området: Risken för att bli utsatt för brott ser olika ut för olika individer och samhällsgrupper vilket kopplas till individens livssituation, livsstil och yrke. Det finns brottsoffergrupper som har begränsade resurser att hantera brott de utsätts för, vilket innebär att de är särskilt sårbara. Det innebär inte alltid att de utsätts oftare för brott, men att om de utsätts har de svårare att få hjälp och stöd. Samverkan mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm ska särskilt beakta de äldres utsatthet av bedrägerier, personer som är utsatta för våld i nära relation, hedersrelaterat våld, och brott mot individer utifrån deras etnicitet, nationalitet, funktionshinder, kön, religion eller sexuell läggning. Arbetet med unga brottsoffer ska ske i samverkan med socialförvaltningen.

Kommentar:

Polismyndigheten har en särskild insats för att förbättra arbetet gällande brott i nära relation som benämns Initiativ Gryning. Lokalpolisområde Globen kommer fortsätta i linjeverksamheten genom att samverka inom för att förbättra kvaliteten vid utredningar som berör brott i nära relation.

Under 2022 kommer lokalpolisområdet och stadsdelsförvaltningen ha ett gemensamt åtagande att utveckla samverkan för att våldsutsatta och våldsförövare snabbt ska nå av erbjudande om stöd. Se åtgärdsplan.

Lokalt arbete med brottsutsatta ungdomar har startats upp. Brottsutsatta ungdomar i området får snabbt och lokalt tillgång till detta stöd. Insatserna innebär ett förebyggande arbete då ett mål är att motverka att brottsutsattheten inte utgör är en väg in i destruktivt

beteende. Stödet har även ett mål att vara praktiskt och emotionellt stöd och ger möjlighet att bearbeta erfarenheter av brottsutsatthet.

Förvaltningen bedriver ett aktivt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete genom samverkan med bostadsbolag, polis, ordningsvakter, fackförvaltningar, lokala brottsförebyggande råd, lokalt näringsliv, föreningar och civilsamhälle.

Stadsdelsnämnden har ett mål att tillsammans med polisen aktivt stödja och vidareutveckla den lokala BRÅ-verksamheten. Under 2021 gjordes insatser för att återvitalisera lokal BRÅ-samverkan i Bagarmossen och Kärrtorp som hade stannat av i samband med pandemin. Under 2022 kommer fokus vara på att få igång lokal samverkan även i stadsdelsområdets norra område (Hammabyhöjden/ Björkhagen)

Otillåten påverkan

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan

Beskrivning av området: Polisregion Stockholm och Stockholms stad arbetar i samverkan mot otillåten påverkan och övergrepp i rättssak. Begreppen syftar på situationer där någon med olagliga eller lagliga medel utövar påtryckningar för att otillbörligen påverka tjänstemän eller politiker i deras beslutsfattande och yrkesutövning, samt otillbörligen påverkar brottsoffer och vittnen. Brottsförebyggande, demokratigrundande, arbetsrättsliga och arbetsmiljömässiga insatser ska genomföras på såväl central som lokal nivå.”

Kommentar:

Polisen arbetar bland annat trygghetsskapande för att få ett ökat förtroende från allmänheten vilket kan öka anmälningsbenägenheten. Informationsdelning från samverkanspartners ger polisen möjlighet att identifiera aktörer som kan vara utsatta för otillåten påverkan och polisen kan då försöka initiera kontakt.

Inom polisen finns det en enhet som heter BOPS (Brottsoffer- och Personsäkerhetsgruppen) som vid behov granskar inkomna anmälningar och gör hot/riskbedömningar för att se om det behöver vidtas skyddsåtgärder.

Stadsdelen har sociala insatsgrupper som arbetar med barn, ungdomar och unga vuxna som befinner sig i kriminalitet. Inom ramen för arbetet har det uppmärksammats att ungdomar i närområdet som utsätts för brott ofta även blir utsatta för hot i anslutning till detta. Många ungdomar väljer att inte polisanmäla av rädsla för att bli utsatta för ytterligare brott och hot. Stadens verksamhet för brottsutsatta kommer främst i kontakt med brottsutsatta genom att polis länkar de ungdomar som gör polisanmälningar om sin brottsutsatthet till stödverksamheter. Lokal stödverksamhet för unga brottsoffer har

utvecklats för att fler brottsutsatta ungdomar i området ska få möjlighet att nås av det stöd de kan behöva.

Inom socialtjänsten genomförs skyddsdialoger på arbetsgruppsnivå för att dokumentera, uppmärksamma och vidta åtgärder vid riskobservationer kopplade till otillåten påverkan.

Skolan som brottsplats

Arbete sker i linjeverksamhet. Beskrivs under punkten ”Kommentar” nedan

Beskrivning av området: Polisregion Stockholm och Stockholms stad ska i samverkan arbeta mot förekomsten av brottslighet i särskilt brottsutsatta skolor. Skolan är den plats där en betydande del av ungdomsbrottsligheten utspelar sig, och där brottsutövare och brottsoffer träffas dagligen. Därför ska polisen och staden centralt och lokalt arbeta för att förebygga, utreda och beivra brott i skolmiljö. Respektive part deltar utifrån egna förutsättningar.

Kommentar:

SSPF är ett forum för samverkan kring barn och ungdomar för de parter som inom sin verksamhet arbetar för och med ungdomar. SSPF omhändertar bl.a. frågor om skolan som brottsplats och utsatthet i skolmiljö.

SSPF har utifrån stockholmsenkätens material tagit fram fyra gemensamma områden kring vilket samverkan och aktiviteter läggs upp. De fyra fokusområdena finns med i det gemensamma arbetet även under 2022 .

Otillåtna bosättningar

Arbete sker i linjeverksamhet.

Beskrivning av området: Stockholm och Stockholms stad ska i samverkan arbeta systematiskt för att förebygga förekomsten av otillåtna bosättningar där så är relevant kopplat till lokal lägesbild.

Kommentar:

Polismyndigheten arbetar lokalt tillsammans med Stockholms stad för att hantera olovliga bosättningar. Information om en otillåten bosättning kan inkomma dels via tips, polisanmälan eller via samverkansaktörer. Polisen agerar därefter utifrån befintliga rutiner för avhysning av bosättningen.

Ordningsvakter

Polisregion Stockholm och Stockholms stad fortsätter och utvecklar samordningen med ordningsvakter, med särskilt fokus på platser med ökat behov av trygghet i den offentliga miljön. Det samordnande arbetet med ordningsvakter sker från stadsövergripande nivå på säkerhetsenheten. På den lokala nivån utvecklas operativ samverkan mellan stadens verksamheter, polisen och ordningsvakterna för att skapa så bra förutsättningar för alla parter som möjligt att arbeta för ett tryggare och säkrare Stockholm.

Kamerabevakning

Stockholms stad och Polisregion Stockholm fortsätter samarbetet med bevakningskameror på särskilt utvalda platser i staden. Det samordnande arbetet för Stockholms stad sker på säkerhetsenheten.

Sammantagen bedömning av lokal lägesbild

Arbetet med att ta fram en gemensam lägesbild syftar till utifrån en bredare bild av situationen i stadsdelsområdet, än vad verksamheterna var för sig kan ta fram, kunna göra prioriteringar av de områden eller fenomen där de deltagande parterna behöver vidmakthålla eller utveckla sin samverkan. De lokala prioriteringarna för gemensamt arbete och samverkan blir formulerade i gemensamma åtaganden och av dokumentationen i övrigt framgår hur arbete i respektive parts linjearbete kan bidra till stadsövergripande prioriterade samverkansområden.

Av lägesbilden framgår att socialtjänst och polis har uppmärksammat en ökad våldsutsatthet. Den märktes av redan under förra året (dvs det första året under pandemin) men trenden består tyvärr även detta år. Det har uppmärksamats att de våldsutsatta oftare nu än tidigare kommer i kontakt med socialtjänsten i ett senare och mer akut skede. Under det kommande året kommer stadsdelsförvaltningen och lokalpolisområdet har ett gemensamt åtagande med fokus med att arbeta för **tidig samordning för våldsutsatta och våldsförövare**. Syftet är att i högre grad kunna erbjuda skydd när det behövs, och stöd i ett tidigt skede.

Av den gemensamma lägesbilden för Skarpnäcks stadsdelsområde framgår i övrigt inte stora förändringar vad avser trygghet och brottslighet sedan senaste uppdateringen i början av 2021.

De deltagande parterna i samverkansöverenskommelsen är överens om att även framledes ha fortsatt huvudfokus på löpande samverkan som grund för gemensamt

agerande. Detta återspeglas genom att ett antal löpande samverkansforum och återkommande gemensamma aktiviteter återfinns i åtgärdsplanen.

SkarpBrå, den övergripande brottsförebyggande samverkan i stadsdelsområdet, har ett överblickande och strategiskt perspektiv. Lokala, och därmed mer operativa brå-forum, utgör en viktig del av den lokalt förankrade brottsförebyggande samverkan. På SkarpBrå följs de lokala brå-grupperingarnas arbete upp samt även det arbete och den samverkan som sker i andra samverkansforum som återfinns i stadsdelsområdet vilka även återspeglas i åtgärdsplanen.

I stadsdelsområdet finns två områden med öppna drogsener i stadsdelsområdet, Bagarmossen och Skarpnäck, vilket föranleder fortsatt gemensamt fokus på dessa platser.

Samverkan sker regelbundet inom ramen för **Skarpnäckslyftet**.

Trygghetsinventeringar är ett viktigt och konkret arbetssätt för samverkan kring platser och områden. Denna samverkan sker återkommande under den mörka delen av året. Trygghetsinventeringar föregås av insamlande av uppgifter om inrapporterade skador och störningar likväl som berättelser från boende om hur platserna upplevs. De samtal som väcks vid dessa tillfällen innehåller såväl sociala som situationella aspekter på det som sker på platserna. Trygghetsinventeringarna inbegriper alla fyra parter i den lokala samverkansöverenskommelsen samverkan.

SSPF är ett övergripande samverkansforum för skola, socialtjänst, polis och fritid i stadsdelsområdet. Hösten 2020 togs avstamp för det gemensamma arbetet i det som framkom i Stockholmsenkäten. Gemensamma analyser och prioriteringar ledde till att fyra fokusområden formulerades. Dessa kommer även vara fokus för 2022. De gemensamma fokusområdena är:

- Ungdomars självbild
- Ungdomars utsatthet för sexuella trakasserier och sexuellt våld
- Föräldrars inställning till alkohol och narkotika
- Ungdomars utsatthet för brott och egen brottsaktivitet

Av lägesbilden framgår det i stadsdelsområdet finns en förhöjd andel barn och ungdomar som är brottsaktiva eller brottsutsatta jämför med staden som helhet. Det är av stor vikt att det sker ett fortsatt gemensamt arbete mellan polis och socialtjänst inom linjearbete såsom med **sociala insatsgrupper** och **ungdomsutsättningar**. Därtill arbetar stadsdelsförvaltning tillsammans med utbildningsförvaltningen och lokalpolisområdet för att utveckla metoder och arbetssätt för att förhindra rekrytering

till kriminalitet. I stadsdelsområdet finns stöd för avhoppare och samverkan sker mellan socialtjänst polis.

Utöver den löpande samverkan som vi inom samverkansöverenskommelsen väljer att prioritera ser vi behov av att kunna samverka skyndsamt vid behov. De deltagande parterna avser vara aktiva i och bidra till snabb samverkan lokalt när det uppstår fenomen som skapar otrygghet eller då brottslighet och/eller störningar uppstår på specifika platser. Under det senaste året har vi deltagare från olika förvaltningar och myndigheter agerat för snabb samverkan kring skeende som har påverkat trygghet och säkerhet i bl.a. Skarpnäck/ Norra Sköndal, Dalen/ Enskededalen och Björkhagen. De fenomenen som vi under har samverkat kring har både utgått för vad som har framkommit i mätningar samt sådant som boende och aktörer på olika platser uppmärksammar. När samverkan behöver ske över olika organisatoriska indelningar för lokalpolisområden, stadsdelsområden eller grundskoleområden är vår inställning att vi ska underlätta och arbeta för att skyndsamt få till behövlig samverkan.

Skjutningar har ökat i nationellt och i staden, så även i Skarpnäcks stadsdelsområde. Under senare delen av året har otryggheten kring Nytorps gärde och Kärrtorps IP uppmärksammas på flera sätt, både utifrån upplevd otrygghet och ett antal s.k. provskjutningar. Polis och stadens olika förvaltningar arbetar på olika sätt för att öka tryggheten kring dessa platser. Vi avser under det kommande gemensamt analysera orsaker för att kunna planera fortsatt agerande för trygghet och säkerhet där.

Utifrån ovan beskrivna lägesbild och prioriteringar lyfts följande fyra samverkansområden för gemensamma åtagande inom ramen för samverkansöverenskommelsen.

- Unga i risk för kriminalitet
- Skola som brottsplats
- Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer
- Riktat arbete mot avgränsade platser.

Respektive prioriterat samverkansområde har ett eller antal aktiviteter av de aktiviteter som beskrivits kopplade till sig i den lokala åtgärdsplanen.